

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: MMM03900/2008

Lausunto

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus esittää vesihuoltolain tarkistamistyöryhmän loppuraportista lausuntonaan seuraavaa. ELY-keskus on yksi vesihuoltolain 4 §:n mukainen valvontaviranomainen. Valvonnan keskeiset tehtävät keskittyvät (2 luku) *vesihuollon kehittäminen ja järjestäminen sekä (3 luku) liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon ja vesihuollon hoitaminen* lain kohtien noudattamiseen. Vesihuollon edistämisen lisäksi ELY-keskuksella on mahdollisuus (7 luku) *valvonta, hallintopakko ja muutoksenhaku* mukaisesti riittävät edellytykset valvonnan suorittamiseen, josta keskeisenä on kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuuden valvonta.

Erityistilanteisiin varautuminen

Lakityöryhmän loppuraportissa on esitetty uutena lakiin otettavaksi 15a § pykälä, erityistilanteisiin varautuminen. Esitetty lisäys vesihuoltolakiin mahdollistaa nostaa vesihuoltolaitosten varautumisen suunnittelun tasoa ja toimia normaali- ja poikkeustilanteen häiriötilanteissa. Pohjois-Savon ELY-keskus pitää loppuraportin esityksessä puutteena sitä, että esityksessä ei ole esitetty valtuutta antaa asetuksella vaatimuksia suunnitelman sisällöstä.

Vesihuollon toimivuuden ja järjestämisen varmistamiseksi normaali- ja poikkeustilanteissa on keskeisenä luotettavan tilannekuvan muodostaminen. ELY-keskuksen roolia vesihuollon asiantuntijavirastona tulisi hyödyntää varautumisen suunnittelussa yhteistyössä alueen pelastus- ja aluehallintoviranomaisten toiminnassa.

Valvontaviranomaiset

ELY-keskus on yksi vesihuoltolain 4 §:n mukainen valvontaviranomainen. Vesihuollon edistämisen lisäksi ELY-keskuksella on mahdollisuus valvonta-, hallintopakko- ja muutoksenhakumenettelyn mukaisesti riittä-

vät toimintaedellytykset tehokkaiisiin valvontatoimenpiteisiin, joista keskeisenä on kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuus.

Vesihuoltolaitosten talouteen ja maksuihin liittyvissä valvontakysymyksissä lakityöryhmän loppuraportissa ELY-keskus ei ole valvontaviranomainen. Tämä edelleen jättää ELY-keskuksen ulkopuolelle vesihuoltolain mukaisena valvojana, joka liittyy verkostojen saneeraus ja niiden investointiohjelmien toteuttaminen, jota on yritetty vaihtelevin tuloksin tehostaa osana lupamääräyksiä. ELY-keskuksen kannalta lupamääräyksiin liittyvä valvonta tulisi olla esim. jätevedenpuhdistamon toimintaan ja purkuvesistön vedenlaatuun liittyvää valvontaa.

Vesihuoltolaissa tulee säätää valvontaviranomainen tai menettelytapa, jolla ratkaistaan verkostojen saneerauksen toiminnallisuuteen ja erityisesti talouteen eli investointiohjelmien riittävyyteen sekä aikataulun liittyvät velvollisuudet. Vesihuoltolaitoksen toiminnallisuuden ja investointiohjelmien valvontaviranomaiseksi soveltuvat myös ELY-keskukset.

Vesihuollon tietojärjestelmä

Loppuraportin 20c §:ssä on esitetty tietojärjestelmää vesihuoltolaitosten, lähinnä taloudellisten tunnuslukujen keräämiseksi ja talouden läpinäkyvyyden toteamiseksi, mutta varsinaista valvontaviranomaista ei ole esitetty tai tunnistettu. Näiden tietojen toimittamisen valvojana ei ole ELY-keskus.

ELY-keskukset tarvitsevat vesihuollon kehittämiseen ja -järjestämisen valvontaan tietoja kunnilta ja vesihuoltolaitoksilta. ELY-keskuksen rooli jatkossa tulee olla tietojärjestelmän tietojen käyttäjä eikä tietojen tuottaja ja tarkistaja vaan tiedoista vastaavat vesihuoltolaitokset ja kunnat.

Mikäli vesihuollon järjestämisestä ei ole riittäviä tietoja käytettävissä, ei myöskään ELY-keskuksella ole mahdollista muodostaa riittävää tilannekuvaa vesihuollon toimivuudesta alueellaan.

Johtaja

Jari Mutanen

Vesihuoltoinsinööri

Jarmo Siekkinen